

SZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, fél évre 3 frt, negyed évre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K. VASÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlatter sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre 6 frt — kr.
Fél évre 3 frt — kr.
Negyed évre 1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre . . . 8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatók.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralekban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, sziveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

A kholera.

Az ország némely vidékein, hol az egészségügyi állapotok különben is nagyon el vannak hanyagolva, kholeraesetek fordulnak elő. A rettenetes betegség, mely az utóbbi esztendőknél Európában több országában hol itt, hol ott csaknem rendszeresen fellép a nyári időszakban, az előzetesen már mindenfelé megtett erőteljes óvintézkedések következtében távolról sem olyan félelmetes, mint volt s ma már a belügyminiszternek az a publikációja, hogy Szabolcs megye egy részét kholerafészeknek deklarálja s erről a külföldet hivatalosan értesíti, távolról sem kelthet olyan megdöbbenést, a mit keltett akkor, a mikor az ázsiai rémes betegségnek gyógyítása, az ellene való védekezés nem állott azon a fokon amint ma.

A baj fészke Szabolcs megye, az ország többi részén előfordult esetek pedig oly szörvényszerűek, hogy komoly aggodalomra, vagy épenséggel tulzott félelemre nem adhatnak okot. A hír szárnyán természetesen roppantul megnövekszik minden baj és veszedelem. Ha azután a híresztelés nagyító természetéhez még egy kis rosszakarat is hozzájárul: cseppet se lehet csodálkozni azon, hogy itt-ott már pusztító járványról beszélnek az emberek s írják a bécsi újságok.

Pedig erről szó szincs, mert a mostani kholerának jellege a multsomorú emlékeihez tartozó kholeravészhez képest enyhének mondható s vannak olyan mozzanatok is, melyek egyenesen arra engednek következtetni, hogy ha az egészségügyi hatóságoknak gyorsan gondolkodik fejük, gyorsan cselekszik kezök, Magyarország felett hamar elvonul a veszedelem. Ez pedig hazánk nagy érdeke, ebben közönségnek, hatóságnak vállvetve kell egymást támogatni, mert a mint a legutóbbi kholerajárványnál tapasztaltuk, Ausztria, különösen Bécs igazi mohó kapzsisággal zsákmányolja ki azt a helyzetet, a melyet a kholera s a vele járó óvintézkedések, forgalmi korlátozások teremtenek. Bulgária, Szerbia a kholerának már csak hírére is a legerősebb vesztégár-intézkedésekkel óvja piaczeit terményeinktől és Bécs kereskedelmi utazói valóságos invázióval törnek Magyarországra, hogy dusan arassanak. Hiszen még híre sem volt minálunk a kholera olyan mértékű járványának, mely a drezdai egyezmény értelmében intézkedéseket tett volna, a

bécsi sajtó organumai mint vészmadarak vijogtak felettünk s kürtölték világgá, hogy nálunk a kholera grasszál. A zempléni, mármarosai, szatmári kholeraesetek sem lefolyásokban, sem számukra nézve nem voltak olyan súlyosak, hogy ezek miatt publikálván a kholerát, meg kellett volna idegenek javára kötni az ország közforgalmát, de a bécsi kormány félhivatalosan már követelte Magyarország határára a sárga zászló kitűzését.

De végre ki kellett tüzni a szomorú zászlót az ország egyik megyéjére s ezzel elkezdett az időpont, mikor a magyar sajtó is felemeli figyelmeztető és intő szavát, hogy a baj minél hamarabb leküzdessék. Hangsúlyoznunk kell, hogy a bekövetkező nagyobb bajoknak csak az erőteljes egészségügyi intézkedések pontos és szigorú végrehajtása, meg a fenyegetett vidékek lakosságának okos önmérséklése, rendes életmódja, az egészségügyi szabályok lelkiismeretes megtartása veheti elejét. A hatóságok teljesítsék kötelességeiket, a nép kövesse az okos utasításokat s a társadalmi tényezők is hassanak oda, hogy a népet felvilágosítsák a könnyelmű életmód bekövetkező veszedelmeiről.

Megnyugvásunkra szolgál, hogy a belügyminiszter teljes odaadással működik ama bajok enyhítésén, vagy orvoslásán, mik a szerfölött elhanyagolt közegészségügyi állapotok folytán országszerte észlelhetők s a melyek most a járvány által fenyegetett vidékeken egyszerre teljes nagyságukban válnak ismeretessé. El kell ismernünk, hogy a belügyminiszter, a ki elvégre is

A „Székelyföld“ tárczája.

Miksa mexikói császár végnapjaiból.

Queretaro ostroma, mióta Miksa császár magát ide vonta, 68 napig tartott. Tulajdonképen vezérkari főnöke Salm herceg volt; Miramon a katonai ügyek főigazgatója volt megbízva, jól lehet a császár maga, mint fővezér, állott az ügy élén. A republikánusokat, kik amaz időben Queretartot ostromolták, Escobedo és Corona vezényelték; Escobedo 18.000, Corona 17.000 emberrel rendelkezett; a két vezérnek tehát, egészben véve, 35.000 embere volt. A mi csapataink ereje, jóllehet, nagyobbak tartaték, tényleg nem multa felül a hatezeret; mert már a francziák Mexikóból ki voltak vonulva, habár nem nagy dicsőséggel.

A felkelők végre beszorították a császárt, miként vadászok az oroszlánt, a barlangba. Ha szántszándékkal nem akarta magát bilincsekbe veretni, az éhség, vagy pedig ellenségeinek golyói által kellett elpusztulnia. Az ostromlók ütegei elhallgattak, mióta az éj az elhasznált lőpor sűrű felhőivel eltelt völgyre sötét szárnyait leboosította. Barát és ellenség nyugodni látszott a nap véres munkája után. Az üressé vált utcákon, melyek mindenütt

feldőződött födelek és falak romjaival valának borítva, egy szorosan köpenybe burkolózott tiszt lépdelt a körfalak körül. Semmiféle hang nem zavarta az éj csendét, csupán a mindkét táborbeli öröknek hosszas időközökben felhangzó és sokszorosan ismétlődő kiáltása. A völgyület felett mély-sötétben nyugvók az éj, csak a távol láthatár piroslik az őrítüzek világában, azonban a város közelében is magasra fellobogtak egyes lángok, melyek némileg az utcákat is megvilágíták. Lent, a tűz piros fényénél, itt-ott kisdud homályos alakok mozogtak, melyek ép oly hamar veszték el az éj homályában, mint a mily gyorsan amabból előtűntek vala.

Lassan, lecsüggesztett fővel és hátravetett kezekkel lépdelt a tiszt az összelövedződött körfalak és töltések hosszában, melyeken itt-ott egy-egy csoport fáradt katona volt letelepedve, kik a tiszt közeledtére fejüket lefődték és sokáig néztek a magánosan sétálóknak utána, miglen a sötétben zemeik elől eltűnt. Szótalan köszöntéseikben a főúr iránt, kinek megjelenése még a legfáradtabbat is felvillanyozta, valamint nevének említésében, mely, mint egy titkos jelszó lön szájról-szájra átsuttogva, valami magas szós tisztet, egy szeretetreméltó embernek elismerése rejtett, s talán egy derék bajtárs iránti szeretet tükröződött vissza, ki oly sok forró napon küzdött közöttük, oly

sok nehéz éjszakát virasztott át velök és öket itt Queretarában sem hagyja el, egy pillanatra sem.

A tiszt elvégezvén körutját, visszatért a La Cruz kolostorba, melyből kiindult vala. Itt is folytatá az ő ábrándos, késedelmező utját, miglen a csekély fényű világított folyosónak végén egyik ozellába betért. A ozella szegletében lévő kis asztalnál egy derék külsejű, legjobb években lévő tiszt ült gazdag ruházatban — névleg Miramon tábornok — ki tiszteletteljes köszöntéssel fordult a belépő felé. Ez letette köpönyét és sipkáját, ki nem volt más, mint maga a császár. Külseje feltűnően megváltozottnak látszék. Többé már nem volt az az ifjúerős, büszke fejedelem, kinek legfőbb ideálját dicsőség és nagyság képezték; elsoványodott katonának tűnt fel, halálsápadt vonásokkal és mogorva elhatározott-ággal.

„Mi újság?“ kérdé a császár keztyűjét húzva.

„Semmi különös, felség — viszonzá Miramon — csupán csak egy halálítéletet kérem még ma aláírni, minthogy a végrehajtásnak reggel 4 órakor meg kell történnie.“

„Meg kell?“ kérdé a császár nyujtva a szót. — Ugyan ki az a szerencsétlen?“

„Fájdalom! épen egy császári kapitány, névleg Pedro Penna; rá van bizonyítva, hogy az ellenséggel összeköttetésben állott; neje és anyja itt Queretarában élnek. Tegnap csípték rajta és

nem lehet felelős az ő elődjének könnyelmű mulasztásaiért, minden lehető elkövet a közegészségügyi intézmények hiányából, vagy a meglévő fogyatékoságából származott szánalmas állapotok megjavítására. Intézkedései komolyságra, erélyre és rendszeres előrelátásra vallanak. A most szerzett tapasztalatokat használja ki a jövőre, s lásson hozzá a közegészségügy általános rendezéséhez, mert a mostani közegészségügyi állapotokban, az ország egyik legégetőbb baja rejlik.

Most legfőbb szükség, hogy a hatóságok lelkiismeretesen teljesítsék kötelességüket, a nép pedig legyen okos, óvatos. Így bizonyosan elejét vehetik annak, hogy a baj csakugyan nagy veszedelmmé váljék.

A pénzügyminiszternél ismételve panaszt tettek már az ellen, hogy az egyes pénzügyigazgatók önzéletesen távol maradnak a törvényhatósági közigazgatási bizottságok tárgyalásairól s ebbeli feladatukat majdnem rendszeresen a helyettesükre bizzák. E panaszok folytán kijelentette a miniszter, hogy a szóban forgó eljárást, mint szabályellenest meg nem engedheti s az illetőknek különös figyelmükbe ajánlja a törvény és szabályrendelet által megállapított eljárás pontos követését. Azon fölmerült további kérdésre nézve, vajon a pénzügyigazgatót illető jogokat ennek, valamint helyettesének a megjelenésben való akadályoztatása esetére gyakorolhatja-e más tisztviselő is, kijelentette a miniszter, hogy ily esetben a rangban legjelentősebb tanácsost vagy titkárt kétségtelenül megilletik.

T a n ü g y.

Értesítés

a háromszék megyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézet női ipariskolájának 1893–94. tanévi megnyitásáról.

A jó nevelés egyik sark-kelléke lévén a megélhetésnek: erre szüksége van mindenkinek vallás-különbőség nélkül. De bármily jó nevelést adjon is a szülő gyermekének; bármennyire fejlessze ki aethetikai tehetségét a zene, tánc, rajz, társalgás stb. terén: teljes képzettséggel csak úgy bocsátja át az életnek, ha a modern nevelési elvek szigorú megtartása mellett kiváló gondot fordít arra, hogy a munkakedv, kitartás, előretörékvés

és takarékoság és más lelki erőkkel egyenlő arányban fejlődjék. A munka az, mely biztosít a megélhetésről s megvéd minden kellemetlenségtől s képessé tesz arra, hogy az öseinktől nyert vagyont ne elpazaroljuk, hanem kitartó munkásságunk által annak jövedelmét szaporítva, helyes beosztással gyarapítsuk.

„A jó házinő legjobb ékessége a munka” — mondja Kazinczy.

Országszerte kiváló gondot fordítanak ma már arra, hogy nőink a hivatásukhoz mért oly kiképzésben részesüljenek, hogy a családi életben rájuk mért teendőket hivatással és szakértelemmel végezni tudják. A munkásság erény, a tudomány dicsőség. Ki ne törekednék tehát arra, hogy gyermekének e romolhatatlan földi kincset megszerezze? Hisz a nélkül az élet sivár és teljes boldogságot sohasem ad.

A székely nők köz-elismerést érdemlő munkásságot fejtenek ki nemcsak a gazdasági dolgokban, hanem a házi szükségletek előállításánál is. Ez öseinktől öröklött tulajdönt a haladó kor igényei szerint fejleszteni van hivatva a háromszék megyei „Erzsébet” árvaleány-nevelő intézettel kapcsolatos női ipariskola is, melynek célját, tananyagát a szülők tájékozása végett van szerencsém ez értesítőben felsorolni.

C z é l.

Az intézet fentartói, tekintettel arra, hogy a vidéki közönség pártfogását, segélyét igen gyakran élvezi, úgy rendezte be az intézet tagas s mindenféle tanszerekkel és gépekkel ellátott női ipariskoláját, hogy abban nemcsak az intézet 8–10, tizenkét éven felül levő növendékei férnek el és tanulhatnak, hanem 30–32 vidéki és városi növendék is. Igen jutányos tanítási díjért kiterjeszti a női ipar terén való oktatását mindazokra, kik a korrallal haladni, gyermekeiket neveltetni akarják. A kedvező alkalom mellett kiváló előnyt nyújt egészségi szempontból az, hogy az intézet igen tiszta levegőjű téren van s tantermei kényelmes munka-asztalokkal berendezve; tágasok és világosok. Tanterei a gyakorlati és elméleti képzettség azon fokán állanak, hogy a kitűzött feladatot a legfokozottabb igényekhez mért képesek megoldani. A rendes tanfolyam bevezetésével felelősség vállalatik arról, hogy a növendék a női ipar terén mindazon ismereteket bírja, melyekre minden jó házinőnek szüksége van.

T a n a n y a g.

1. Fehérnemű varrás, szabás, az anyagok minőségének és árának meghatározásával. A varrástanuláshoz a különböző öltések, u. m. beszegés, összevarrás, rávarrás, hátraöltés, tűrés, agyonvarrás, előöltés, ránczolás, ékek betevése, gomblyukvarrás, fehérnemű-jegyzés önálló, teljes elsajátítása.
2. Beszővés, foltozás vásznon, kamukán, színes és csíkos szöveteken.
3. Különböző rojtok, csipkék készítése.
4. Kereszt szem-varrás vásznon és gyolcon, kü-

„Megkegyelmezni? — kiáltá Miramon tábornok megjedve — egy kémnek megkegyelmezni?”

Maga a hadsegéd is egész bámulattal tekintett a császárra. Miramon erőt vett és emelkedett hangon mondá: „Felség! Én ugyan magam is mexikói vagyok; azonban Mexikó nem oly ország, mint bármely másik. Ha ön európai módon akar benne kormányozni, az valósággal nem jelentene mást, mint az orságot ama gyilkosok kezére adni, kik magukat liberálisoknak és a szabadság embereinek nevezik.”

A császár mély gondolatokba merült és komolyan állott a tábornokkal szemben. „Jöjjen, tábornok ur, az elítelt börtönében légy s vele beszélj, akarok” — mondá végre nyugodtan, de oly elhatározott hangon, mely többé semmi ellenmondást nem engedhetett meg.

A császár, ki a halálítéletet zsebébe rejté, néhány perccel később, Miramon tábornok és ennek hadsegéde által kísérvé, a széles zárdalépcsőken le a szabadba ért. A nagyobb utcákon tábornokok étek, melyek körül császári katonák állottak, vagy heverték, egymással beszélgetve, avagy egyszerű estebédjüket készítgetve. A lobogó örtüzek veres lángjától élénkén megvilágított fekete szakállu, barna, halvány és fekete férfiak egyenruhájuk tarka színjátékában, ugymint: a gyalogoknak vörös-, a vadászoknak sötét- és a lovasapatoknak veres-, fehér- és fekete színű élénk változatában, folségés képet alkottak. Milyen mult tükröződött vissza ezen derék harcosok fáradt vonásain, kik oly nehezen érdemlett

lönböz minták szerint; azokból mintakendő-készítés.

5. Tüll-áthuzás és villamunka.
6. Filletmunka.
7. Irospike és frivolitát.
8. Fehér és színes himzés.
9. Rámamunka gyapottonalból és selyemből.

10. Gépkészítés. A varrógép alkatrészei, szétszedése, összerakása és takarítása. Egyes részek rendezetése. Az előforduló akadályok elhárítása. A géprendszerek összehasonlítása; azok előnyei és hátrányai.

11. Gypurmunka.
12. Holbein-technika, bogozás.
13. Arabshimzés.
14. Ruhaszabás és varrás.
15. Aranyhimzés velenozeti himzés.
16. Taplómunka.
17. Kézi és gépkötés.
18. Tambourgéhimzés, ennek alkalmazása különböző fehérneműekre.
19. Szövetisme az érték esetleges meghatározásával.

20. Hittan, egészség- és háztartástan, irálytan, számtan, természettan, földrajz, terménytan, olvasás, írás és rajz. Ipariskolánkat végző növendékek a polgári iskola III. osztályába léphetnek át.

Fel vét el.

A női ipariskolába felvétetnek oly növendékek, kik a 12 évet betöltötték s az elemi iskola VI. vagy legalább IV. osztályát jó sikerrel bevégezték. Elemi iskolai tanfolyamra 6–12 éves koruk vetetnek fel. Tandíj havonként 2 frt. Vidéki szülők gyermekeik részére az intézet helyiségében teljes ellátást fogadhatnak havi 10 frt díjért, mely az igazgató és családjával egyenlő. Bővebb felvilágosítást nyerhetni szóval vagy írásban Nagy Károly int. igazgatónál, kinél a beiratások, előjegyzések folyó évi szeptember 1-től 4-ig eszközölhetők.

A tanév folyó évi szeptember 4-én fog megnyitni.

A közönség részére az intézet mindig nyitva lévén, kéretnek minél tömegesebben meglátogatni. Elfogadtatnak és a legesimesabb kivitelben elkészíttetnek a női ipar terén bármily magrendelések. Kötőgépeinken előállíthatunk nyári és téli harisnyákat, szoknyákat, zubbonyokat stb., czérna, pamut és hárszából.

Kézdi-Vásárhely, 1893. aug. 26.

Az igazgatóság.

Értesítés.

A kézdí-vásárhelyi közs. elemi fiú- és leányiskolában az 1893/4. iskolai évre szóló beíratások folyó évi szeptember 1., 2. és 4. napján d. e. 8–11 óráig, délután 2–4 ig a szokott helyiségekben

azonnal haditörvényszék elé állíttatott, mely őt elítélte. Csupán felséged aláírása hiányzik!”

Vannak pillanatok a fejedelemnek életében, midőn a kéréhetlen sors kényszeríti őt zsarnoknak lenni, és ha igazság helyett kegyelmet merésztel osztogatni, büntettet követ el. Például, egy kémnek megkegyelmezni, háboruban csaknem hallatlan dolog, mivel ez saját csapatai közepett is gyakran lázadásra ad alkalmat.

A császár a magas zárdablakokon kitekintett, ki a pusztá, szomorú városra, ama komor falakra, melyek saját börtönét képezték, és ő tudna, ő, a fogoly, egy más foglyot kivégeztetni? A császár le volt győzve érzelmei és gondolatai által, melyekben egész multja — kép képhez fűződve — mint egy rohanó szélvész vonult el gyorsan előtte. Kezeit összefonva mogorván tekintett ki a messze csillagtájká felé, mintha a ragyogó csillagoktól akarna tanácsot kérni.

Miramon hirtelen felállott és a cella ajtó elébe lépén, erős hangon kiáltá egy nevet, mely háromszoros viszhangon ismétlődött a szétágazó zárdafolyosókon.

Nemsokára megjelenik Miramon hadsegéde, hóna alatt egy sereg aktával. Miramon magához vette a papirokat és átadta a császárnak ezen szavakkal: „Felség, itt van a haditörvényszék jegyzőkönyve Pedra Penna kapitány felett; kérem az aláírást.”

„Nem lehetne a kapitánynak megkegyelmezni?” kérdé a császár mintegy álomból felébredve.

álmot aludtak? Iskolából alig kiszabadult gyermekek feküdtek, körülövezve az emberi hirsomj veszélyes játékszerével, férfiak és öregek oldala mellett, kik nejeiket és gyermekeiket hagyták odahaza; emberek mellett, kik az egész világot összebarangolták a nélkül, hogy házi tüzhelyre akadtak volna. Sokan felismerték a császárt és helyeiktől felugortak, hogy neki tisztelegjenek. A hadsegéd, Miramon intésére, néhány lépéssel előre sietett, hogy az őrköt értesítse s egyszerűsmind azon parancsot adja ki, hogy minden katonai tisztelgések maradjanak el.

A „Szent Klára”-hoz címzett kolostor — egy komor külsejű épület előtt, melynek alsó ozellái börtönül szolgáltak, két ör járdált háborítatlanul, szabályszerű lépéssel, föl és alá. Midőn a köpenybe burkolt két tisztet megérkezni látták, azonnal megállottak s fegyverökkel tisztelegtek, a nélkül, hogy az őrséget kiküldtötték volna. A hadsegéd e közben a zárdafőnökkel, kit gyorsan értesített vala, a kapu előtt állott, a császárra várakozva.

„Vesessen bennünket a halálra ítelt Pedro Penna kapitánynak cellájába” — hangzék röviden a császár száraz parancsa. A főnök mélyen meghajtá magát s egy lámpával kezében a sötét zárdafolyosókon megindult a császár és Miramon tábornok előtt.

(Folytatása következik.)

intézetnek el. A javító, esetleg felvételi vizsgálatok 5-én 8—12 óráig fognak megtartatni.

A ki javító vagy felvételi vizsgát akar tenni, köteles a kitűzött idő előtt 2 nappal alatt irt igazgatónál bejelenteni. Felvételi díj 75 kr.

A szegények szegénységi bizonyítvány előmutatása mellett ezen díjból 15 krajczárt kötelesek fizetni.

K. Vásárhelyen, 1893. aug. 24.

M. Székely János,
közs. isk. igazgató.

Különfélek.

— **Időjárás.** A hónapokig tartó szárazságot végrevalahára pénteken délután óriási szélvihar után egy óra hosszat tartó jótékony eső váltotta fel, azóta borult időnk van, s a levegő kissé lehült.

— **Szerencsétlenség történt szombaton délelőtt a piacszéren.** A kantai minorita-rendi házhoz szállított két ember egy szekér szénát, a mint a piaczon keresztül haladnának, a lovak az ott levő kofasátraktól megijedtek s elkapták a szekeret, s a nagy rándulás következtében a rozoga szekérről kiment alóla úgy, hogy csak a szekér felső része maradt el a szénával, a széna tetején ülő két ember az esés következtében súlyos sérüléseket szenvedett.

— **A határszéli közutak megvizsgálása.** Landau Gusztáv kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos a miniszter megbízásából több határszéli közutat megvizsgál. Fogaras és Brassó megyét beutazván augusztus 23-án érkezett Háromszék megyébe, a hol a kir. államépítészeti hivatal főnökével, a nyén-bodza-kraszna-i hadászati fontosságú törvényhatósági közutat, azután a brassó-ójtói állami közutat és a kézdi-vásárhely-torja-büdös-bükszádi közutat utazza be. Körutját Csikmegyében fogja folytatni.

— **Értesítés.** Az erdélyi gazdasági egyesület állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya ezennel tudatja az érdekeltekkel, miszerint Kolozsvár sz. kir. város tanácsa, a város járvány bizottságának 1893. aug. hó 29-én tartott ülésében, 3-ik jegyzőkönyvi pont alatt hozott határozata folytán az ezen szakosztály által Kolozsvárt f. év augusztus hó 31-én, szeptember 1., 2. és 3-ára kitűzött tenyészállat kiállítás és használati lóvásár megtartását, közegészségügyi szempontból betiltotta; miért is ezen szép sikerrel kecsegtetett kiállításnak a f. évről — nagy sajnálatunkra — el kell maradnia. Ezt azzal hozzuk az érdekelteknél közönség tudomására, hogy mindazok, a kik itten kiállítani szándékoztak állatokért a díjakat már befizették, ezen díjak a kiállítási pénztár által (Kisegítő takarékpénztár) visszafizettetnek és pedig a Kolozsvárt helyben lakóknak ezen díjakról nyert nyugtáik ellenében, a vidékieknek postán, utalvánnyal küldetik meg. Tekintettel arra, hogy a kiállításra sok tenyész mén és növendék bika azzal a reménnyel jelentetett be, hogy az alkalmassok a megelőző évekhez képest, ott az idén is az állam és a magánosok által is meg fognak vásároltatni; megnyugtatóan tudatni kívánjuk, hogy ezen tenyészállatok jegyzéke a nm. földművelésügyi minisztériumhoz fölterjesztetik és egyúttal fölkeretik, hogy ezeknek megsemmisítését és az alkalmassoknak megvásároltatását, szakközege által, — az egyes tenyésztőknél, eszközöztetné. — Egyszersmind figyelemztetni kívánjuk azon tenyésztőket, a kik tenyészállatokat óhajtottak volna ezen kiállításon bevásárolni, miként hozzáink intézendő megkereséseikre készséggel tudatjuk, hogy ebbeli szükségletüket honnan szerezhetik be. Kelt az erdélyi Gazdasági egyesület állatkiállítási és állattenyésztési szakosztálya végrehajtó bizottságának Kolozsvárt, 1893. évi augusztus hó 20-án tartott üléséből. Gróf Bánffy György, szakoszt. elnök. Sz. Szakács Péter egyleti titkár.

— **A sepsi-szentgyörgyi ev. ref. gróf Mikó-kollegium új épületének** szeptember 10-én tartandó fölavatására s az ezzel kapcsolatos ünnepélyekre a meghívók már szétküldtek. Az ünnepély műsora: Szeptember 9-én. 1. Az érkező vendégek s küldöttségek fogadtatása. 2. Ismerkedési estély. Szeptember 10-én. 1. Délelőtt 9 órakor az új épület fölavatása a diszteremben. 2. Ünnepély után

a kollegium megsemmisítése. 3. Délben fél 2 órakor közebb a városháza diszteremben. 4. Este 8 órakor hangverseny a kollegiumi tápintézet javára. Az ünnepély befejezésével táncz. Azon vendégek, kik a távolból érkeznek az ünnepélyre, szíveskedjenek megjelenésüket előre (szept. 2 ig) tudatni a kollegium igazgatóságával, hogy az elszállásolásról gondoskodhassék. Részletes műsor az ünnepélyt megelőzőleg fog közöltetni.

— **A nemzetközi gabonapiacz helyzete.** A gabonapiacz nagyon rossz, nem mulik el nap árcsökkenés nélkül. Már pedig a folytonos érték hanyatlás nem mutat egyebet, mint azt, hogy az üzlet és a spekuláció beteges. Európában ép úgy mint Amerikában is nagyon nyomott a hangulat, mindenütt remélnek jobb üzletet, a melyet állítólag a közel jövő fog meghozni, de sehol sem adják meg az impulzust az üzlet fölélikítésére. Végülén nagy a depresszió mostanában az amerikai óriási gabona export következtében. Hetenkint 4—5 millió bushel búzát indítanak onnan utnak Európa felé, s ez a mennyiség a szükséglet arányához képest hétről-hétre 20—30 százalékkal nagyobb volt. Ha tehát az amerikai Egyesült Államok hetenkint csak 2 és fél millió bushellel kevesebb búzát küldöttek volna át Európába, már rég jobb árakkal számítottunk volna. Így azonban addig, a míg az amerikai E. Államok ki nem adták erejükét, nincs is kilátásunk árjavulásra; lehet, hogy már csak rövid idő választ el bennünket a jobb árártól, lehet azonban, — hogy még hetek fognak elmúlni addig, a míg a rég várt árjavulás bekövetkezik. — Ezzel kapcsolatban érdekesnek tartjuk megemlíteni, hogy az amerikai búzatermést most már csak 140 millió hektoliterre becsülik, az oroszországi búzatermést pedig mintegy 100 millió hektoliterre. — A két nagy exportállam tehát 240 millió hektoliter búzatermés fölélt rendelkezhet. Amerikának búzakisikisége 125 millió hektoliter és így ott az ideai termésből származó felesleg 15 millió hektoliter (tavaly 183 millió hektoliterből 58 millió hektoliter volt) és Oroszországban a buza felesleg kerek összegben 90—92 millió hektoliter. Tavaly 25—26 millió hektoliter volt.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekeltektől tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak részére a jövő 1894. évtlen, esetleg 1896 év végéig szükséges kő- és földműanyagok, lámpabelek, kenő párnák, féműanyagok, fémből kidolgozott kocsik alkatrészek, aczél és vasféműanyagok, öntött vas alkatrészek, festékek, olajok, vegyszerek, üllőbutorokhoz való falemezek, kelmék és rövidárak, kárpitok és szőnyegek, bőrárak, kötélárak, üvegűanyagok, táviratanyagok, kefék, öltő árak és durrantók szállítása iránt kibocsátott pályázati hirdetmény, valamint a fent elősorolt anyagok részletes kimutatásai s a szállítási feltételek a kamara irodájában megtekinthetők.

— **A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara** az érdekeltektől tudomására hozza, hogy a német hatóságok által közzétett azon eljárás, hogy a tőlünk Németországba vitt árak után származási bizonyítványokat követeltek, tévedésen alapulván, a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur az e tárgyban folytatott tárgyalások eredménye képen legutóbb arról értesítette a kamarát, miszerint az illető német vámhivatalok utasítottak, hogy a tőlünk Németországba vitt árak után származási bizonyítványokat ne követeljenek.

— **Károlyi György az atyja ellen.** A gróf Károlyi-családban az apa és a fiu között az utóbbinak Frank Boriskával kötött házassága miatt végleges szakítás történt. Károlyi György, mielőtt hazajött volna Amerikából, Ő Felségéhez levelet irt, a melyben arra kérte, hogy békítse ki őt a családdal, a levél nem került a felség kezébe. Pápa a kabinetiroda főnöke, Károlyi Istvánnak küldte el. Mikor Károlyi György hazajött, egyenesen Károlyi Gáborhoz fordult tanácsért, hogy atyjával mi módon lehetne a kibékülést kieszközölni. Károlyi Gábor a békés kiegyezést ajánlotta s csak arra az esetre, ha ez nem sikerülne, mondta neki, hogy Etvös Károlyhoz forduljon tanácsért. Károlyi György gróf Eötvössel is konferált a dologról s csak azután kereste fel atyját. — Károlyi István, a kinek tudomása volt a fia által a királyhoz irt levélről s tudta azt is, hogy Eötvös Károlyival és Gábor öccsével miről tárgyaltak, a békés egyezkedésről hallani sem akart. A fiának

eddig adott tartáspénzt felényire szállította le s azt is oly feltétellel ígérte fizetni, ha Magyarországból távozik. Károlyi György engedett atyja akaratának, családjával Görczbe utazott.

— **Egy tál palacsinta a váltóörvénység előtt.** Heves megye egyik városkájában uton-utfélén beszelték, hogy egy K. nevű uraság, a kinek elég csinos és szellemes kis felesége van, mellékesen egy más hölgynek is udvarolgat. Ez a hira fülébe jutott a feleségnek. A férj egyszer későn talált hazamenni ebédre s mintán az asszonykát megcsókolta, asztalhoz ült. Felesége észrevette, hogy urának nem igen izlik az ebéd, s a mint az vőleltenül a tükörbe pillantott, nagy meglepetésére azt vette észre, hogy az arca a csók helyén lekváros. Egy közelebbi pillantás a férje bajuszára világozássá tette előtte, hogy a férje azért nem eszik, mert már ebédelt. Leküzdhetetlen gyanuja támadt s egyszerre merész terv villant meg agyában. Ezt a tervet végre is hajtotta. A mint férje belemélyedt az újságolvasásba, ő visszavonult és férjének a névjegyére ezeket írta: »Drága Mucuzskám! Feleségem nem lesz itthon ma, a cselédre bízta a vacsora készítését. Szívesen repülnék hozzád, de oly sürgős dolgom vannak, hogy lehetetlen kimozdulnom a házból! Ne vedd szerénységségnek, ha arra kérlek, küldj nekem abból a pompás lekváros tésztából, a miből ma délbén, abban a kedves órában együtt ettünk. Ugy-e bár megengeded ezt a hőbortot a te baránykádunk, a ki mindig rád gondolt? Pál!« Gyorsan borítékba zárta a levelet, átadta a szolgálójának s meghagyta neki, hogy vigye elozimzett nagyságának és ha kérdezik, hogy itthon van-e ő, felelje azt, hogy ebéd után elutazott. A cseléd eltávozott, az asszonyka pedig dobogó szívvel várt. Szinte bánni kezdte, a mit tett, midőn a cseléd kezében egy asztalkendőbe kötött tányérral s egy levélkével visszaérkezett. Az asszony izgatottan fedi fel a tányért, s íme pompás lekváros palacsinták mosolyogtak feléje. Azután a levelet bontotta fel. Ebben a következőket olvasta: „No ugyan magának furcsa foglalmak vannak a szerelemről, ha azt tölem palacsinta képében kívánja! Mondhatom, nem rossz gusztus. De, hogy ne panaszkodjék, hogy szeszélyeit nem teljesítem, itt küldöm a palacsintát, jó étvágyat hozzá! Hanem az égre vigyázzon, mert ha a felesége megtud valamit, akkor a szemem elé ne kerüljön többé! A magáé vagyok egészen, de kompromittálni nem hagyom magam. Szerető mucuzskája.“ Az asszonyha rögtön elhagyta a házat s másnap benyújtotta férje ellen a válókeresetet. A keresethez bizonyító erejű mellékletképen az idézett levélke s a tál palacsinta van csatolva.

— **Emherölés.** Folyó hó 20-án este 10 és 11 óra között brassói illetőségű, jelenleg mint honvéd szolgáló Ardelean Juon, a brassói Hosszu utcában, a 130. sz. ház előtt megölte találtatott fel. A tett följelentés után azonnal keresztlövött nyomozások eredményhez vezettek, a mennyiben sikerült őt gyanus szunyogszéki illetőségi szolgát letartóztatni. Ezek egyikénél egy véres zsebkész találtatott és valamennyi öltözete vérrel volt bepiszkolva.

RÖVID HIREK.

— **Sámsonban** Mórész János fiát a szárazmalom teljes sebességgel forgó kerek elkapta, úgy összemorzsolta, hogy életéhez nincs remény. — **Déván** Oláriu kereskedő segéd Flóbert-fegyverével tréfából célbavette Pozsonyi István cipészlegényt. A fegyver elűlt s a cipész szíven találva összerogyott. — **Nagyváradon** az a hira jött, hogy az oláhok ellentüntetésre készülnek. Egész éjjel készenlétben volt a rendőrség, de dolga nem akadt, mert a tüntetés elmaradt. — **Temes Vukovára** változtatta a nevét Vukova temesmegyei község, a mit most a belügyminiszter jóváhagyott. — **Nagy Komlóson** Bakanyánczu Perszida odaváltozott negyedikéves leánykáját bezáratta az istállóba, s éhen akarta vesztetni. Gonosz tette kitűdött s ügye most a hatóság előtt van. — **Topolyán** a zárdaépület fala renoválás közben ledűlt s Kömüves József munkást odatemette. A munkást kiszabadították a romok alól, de sérülései halálosak. Bihar községben pár nap előtt meglötte magát Sárközi Mihály községi császár; tettét felesége hűtlensége miatt követte el. — **Suttonbriege** közelében a kirándulók csónakját a Henefolyón elfordította egy zátonyhoz ütdőd erős áradat; a csónak tizenegy utasa közül tíz a vízbe fullt. **Nova-Skóciában** akkora szélvész dühöngött, a melyenre

harmincz év óta nem emlékeznek; főleg Halifax-ban tett rendkívüli árákat. Kassán a Lepesch-féle sörfőzdében Konyár János tizenhét éves leány a szünetelő gépet tisztította, a mely a gépész vigyázatlansága folytán elinditva, karjait vágta el. — Frankfurtban a nagy hőség miatt a 12 ik bajor gyalogezred harminczöt embere napszúrást kapott, a kik közül három meghalt. — Vagám Kotrba József 18 éves legényt augusztus 19 én Komárom József gyümölcsösében almalopás közben ismeretlen tettes agyon lött. — H. Dorogról Weisz Salamon munkásnak használatból kiment vasuti jeggyel sikerült Debreczenbe utazni, de itt a vállalkozáson rajtavesztett és elfogták. — Székely-Udvarhelyen a Ferenczrendi barátok a király születése napján a Gotterhaltával botránkoztatták meg a katolikus székely híveket. A barátok most nem mernek koldulni járni, mert a hazafiságában megsértett székely nép lépten nyomon kiveri őket a házából. — Kolozsvárt egy gazdaember lovakat fűrésztött s a vízbe fult. A mentők kihálázták, de nem tudták életre hozni. — Debreczenben éppen ilyen szerencsétlenül járt Béni Mihály egy szállító-czég kocsisa. Ennek azonban a holttestét sem tudták egyelőre kifogni.

Piaczi árak.

Kézdi-Vásárhelyt, 1893. aug. 24 én.

Buza (tisztá)	métermázsánként	7 frt 26 kr
" (elegy)	"	7 frt 20 kr
Rozs (tisztá)	"	5 frt 50 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Arpa (tisztá)	"	4 frt 80 kr
" (elegy)	"	— frt — kr
Zab	"	4 frt 33 kr
Török buza	"	5 frt — kr
Kásó (köles)	"	12 frt 20 kr
" (árpa)	"	14 frt — kr
Borsó	"	6 frt — kr
Lencse	"	17 frt 14 kr
Fuszulyka	"	5 frt — kr
Pityóka (legszebb)	"	— frt 80 kr
Marhahus	kilógrammonként	— frt 48 kr
Disznóhus	"	— frt 48 kr
Juh-hus	"	— frt 28 kr
Salonna	"	— frt 64 kr
Faggyu (nyers)	"	— frt 24 kr

Hivatalos árfolyamok a budapesti áru- és értéktőzsdén

1893. aug. hó 25 én.

Magyar aranyjárdék 6%	—
Magyar aranyjárdék 4%	115.80
Magy. papírdárdék 5%	120.50
Magyar vasuti kölcsön	102.10
M. keleti vasuti államkötv. I. kibocs.	118.—
M. keleti vasuti államkötv. II. kibocs.	—
M. keleti vasuti államkötv. III. "	111.—
Osztrák járdék papirban	115.50
Osztrák járdék ezüstben	999.—
Osztrák járdék aranyban	110.75
1860. államsorsjegyek	137.51

Osztrák-magyar bank részvény	992.—
Erdélyi földtehermentesítési kötvény	139.50
Horvát-szlavon földteherment. kötv.	280.70
Magyar szőlődezmá-váltási kötvény	34.38
Magyar nyereséjsorsjegykölcsön	13.—
Tiszaszabályozási és szegedi sorsjegy	12.—
Magyar hitelbank részvény	325.1
Osztrák hitelintézet részvény	140.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	137.50
Ezüst	—
Cs. és kir. arany	9.64
20 frankos arany	9.64
Német birodalmimárka	55.12
London (2 havi váltókért)	151.49
20 márka arany	11.88

BRASSÓI PORTLAND-CZEMENT-GYÁR

ajánl a legkitűnőbb minőségű

PORTLAND- ÉS ROMAN-CZEMENTET

bármely vasuti állomáshoz szállítva nagyon olcsó árban.

Kézdi-Vásárhelyt kapható:

K. Csiszár József urnál.

Magyar királyi államvasutak.

Keleti vonal.

M e n e t r e n d.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

PREDEAL—NAGY-VÁRAD.

Érvényes 1893. május hó 1-től.

A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat	A l l o m á s o k	Vegyes vonat	Sze- mély- vonat	Gyors- vonat
Predeal (vendéglő)	(érk. ind.)			Medgyes	(ind. regg. 10.09	éjjel 12.47	
Brassó (vendéglő)	(érk. ind.)	regg. 4.2	este 7.43	Kis-Kapus (vendéglő, elágazás N.-Szeben felé)	(érk. ind.)	" 1.03	
Botfalva	"	" 4.48	" 8.07	"	(ind. regg. 10.31	" 1.18	
Földvár	"	" 5.07	" 8.28	"	(érk. ind. 12.28	" 2.49	
Mogyorós	"	" 5.26	" 8.43	Tövis (vend., elágazás Arad felé)	(érk. ind. 1.08	" 3.47	este 8.27
Apácza	"	" 5.42	" 8.57	Nagy-Enyed	(érk. ind. 1.35	" 4.07	
Kőpecz	"	" 6.02	" 9.16	Kocsárd (vendéglő, elágazás Maros-Vásárhely felé)	(ind. ind. 2.21	" 4.40	" 8.53
Agostonfalva	"	" 6.09	" 9.22	Gyéres (elágazás Torda felé)	(érk. ind. 3.08	" 5.20	
Alsó-Rákos	"	" 6.26	" 9.38	"	(ind. ind. 3.18	" 5.26	
Homoród	"	" 6.55	" 10.02	Kolozsvár (vendéglő)	(érk. ind. 5.14	regg. 6.52	" 11.01
Kacza	"	" 7.12	" 10.15	"	(ind. este 6.08	" 7.40	
Bene	"	" 7.32	" 10.36	Nagy-Várad (vendéglő)	(érk. ind. 10.44	" 11.51	
Erked	"	" 7.52	" 10.51	"	(ind. ind. 11.04	d. u. 12.09	" 2.18
Héjasfalva (elág. Udvarhely felé)	"	" 8.23	" 11.16	Budapest	(érk. regg. 6.35	este 8.40	regg. 7.25
Szegesvár (vendéglő)	(érk. ind.)	" 8.46	" 11.27				
"	"	" 8.53	" 11.32				

Brassóból Bukarest felé a személyvonat indul d. u. 12.20 perczkor; gyorsvonat délután 2 óra 19 és reggel 5.15 perczkor.

Brassó — kézdivásárhelyi vasut.

Kézdi-Vásárhely	indul reggel 5.00 d. e. 9.38 d. u. 2.33	Brassó	indul reggel 5.46 regg. 8.50 d. u. 3.10
Imecsfalva	" 5.13 " 9.55 " 2.50	Szász-Hermány	" 6.01 " 9.09 " 3.29
Páva-Zabola	" 5.26 " 10.12 " 3.07	Prázsmár	" 6.19 " 9.31 " 3.53
Kovászna	" 5.46 " 10.34 " 3.39	Kökös	" 6.30 " 9.44 " 4.06
Barátos	" 6.03 " 10.59 " 4.04	Uzon	" 6.41 " 9.57 " 4.23
Nagy-Borosnyó	" 6.15 " 11.17 " 4.19	Kilyén	" 6.53 " 10.12 " 4.38
Eresztevény	" 6.32 " 11.35 " 4.37	Sepsi-Szentgyörgy	" 7.11 " 10.32 " 5.03
Sepsi-Szentgyörgy	" 7.02 d. u. 12.10 " 5.17	Eresztevény	" 7.33 " 11.59 " 5.31
Kilyén	" 7.10 " 12.20 " 5.27	Nagy-Borosnyó	" 7.50 " 11.17 " 5.53
Uzon	" 7.23 " 12.36 " 5.43	Barátos	" 8.11 " 11.41 " 6.22
Kökös	" 7.33 " 12.49 " 5.56	Kovászna	" 8.31 " 12.08 " 6.40
Prázsmár	" 7.48 " 1.11 " 6.18	Páva-Zabola	" 8.42 " 12.21 " 6.53
Szász-Hermány	" 8.01 " 1.31 " 6.38	Imecsfalva	" 8.54 " 12.36 " 7.01
Brassó	érk. délelőtt 8.18 " 1.49 este 6.56	Kézdi-Vásárhely	érk. reggel 9.08 " 12.54 este 7.26

Nyomatott Szabó Albertnél K.-Vásárhely.